

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: 11P/44/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7121203457
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miron Čiževský
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2023:7121203457.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Košice sudcom JUDr. Mironom Čiževským, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, D. C., nar. X.XX.XXXX a E. C., nar. XX.X.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, F. D. X, XXX XX E., deti rodičov: matky A. G., nar. X.X.XXXX, trvale bytom E. - F., t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Levoča, D. H. E. I. X, A. a otca J. C., nar. XX.X.XXXX, bytom K. XX, E., t. č. v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Floriánska 18, Košice, za účasti starej matky maloletých detí B. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. XX, E., toho času L. XX, E., v konaní o nariadenie výchovného opatrenia a o zverenie maloletých detí náhradnej osobnej starostlivosti takto

rozhodol:

I. Maloleté deti mal. C. B. A., nar. XX.XX.XXXX, mal. C. D., nar. XX.XX.XXXX a maloletá E. C., nar. XX.XX.XXXX deti matky A. G. a otca J. C., všetci bytom Košice Sever, t.č. Dorka, n.o. Centrum pre obnovu rodiny Košice, Hemerkova 28, 040 23 Košice sa zverujú do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky - starej matky maloletých B. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. XXX/XX E..

II. Navrhovateľka je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté deti v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok matky v bežných veciach.

III. Matka je povinná prispievať na výživu na každé dieťa výživným v rozsahu 30 % zo sumy životného minima na účet Okresného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach a to vždy do 15 dňa v mesiaci počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Otec je povinný prispievať na výživu na každé dieťa výživným v rozsahu 30 % zo sumy životného minima na účet Okresného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach a to vždy do 15 dňa v mesiaci počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

V. Právoplatnosťou tohto rozsudku sa ruší neodkladné opatrenie tunajšieho súdu sp.zn. 11P/44/2021-47 zo dňa 18.01.2022.

VI. Žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

VII. Súd štátu náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Košice (ďalej len navrhovateľ) sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 17.01.2022 domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd dočasne zveril maloleté deti: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, D. C., nar. X.XX.XXXX a E. C., (toho času G.) , nar.

XX.X.XXXX, bytom E. - F., toho času na neznámej adrese, (ďalej len maloleté deti) do starostlivosti zariadenia: DORKA, n. o. Centrum pre obnovu rodiny Košice, Hemerkova 28, 040 23 Košice, IČO: 3558217. K návrhu boli pripojené aj rodné listy detí. Spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenie bol podaný návrh na nariadenie výchovného opatrenia v zmysle § 37 ods. 3 písm. b/ zákona č. 36/2005 Z.z. Zákon o rodine (ďalej len ZoR).

2. Navrhovateľ svoj návrh odôvodnil tým, že uznesením Okresného súdu Košice I, sp. zn.: 11P/44/2021-21 zo dňa 14.05.2021, ktorý nadobudol vykonateľnosť dňa 19.05.2021 a právoplatnosť dňa 04.06.2021 bol určený dohľad nad maloletými deťmi. Navrhovateľ vo svojej správe z novembra 2021 poukázal na nevhodnú starostlivosť zo strany A. G., nar. X.X.XXXX (ďalej len matka/ partnerka) aj po príchode jej partnera a otca dvoch vyššie uvedených detí J. C., nar. XX.X.XXXX (ďalej len otec/ partner) z ÚVV a ÚVTOS Košice, Floriánska 18, Košice, kde vykonával trest za fyzické napadnutie a preto bolo potrebné vzhľadom k útlemu veku maloletých detí a nekonzistentnosť matky v zabezpečovaní starostlivosti a jej neusporiadanej spôsobe života nariadiť dohľad. Do septembra 2021 matka bývala s deťmi v Dome sv. Lazára na ulici Slovenskej Jednoty v Košiciach, ktorý musela z dôvodu jej slabej starostlivosti o maloleté deti a nedodržovanie pravidiel opustiť. Matka si údajne išla dňa 20.07.2021 vybaviť nejaké záležitosti na Magistrát mesta Košice a všetky tri deti nechala u inej klientky daného zariadenia bez akéhokoľvek oznámenia, mimo zariadenia bola matka pól dňa. Matka bola upozornená, aby sa podobné správanie neopakovalo, avšak opätovne nechávala deti v starostlivosti iných klientiek zo zariadenia odchádzala bez upovedomenia pracovníkov. Dňa 29.08.2021 matka odišla so zariadenia s najmladšou dcérou a vrátila sa až okolo polnoci, pričom zariadenie sa zamyká o 21.00 hod. Následne dňa 30.08.2021 nechala matka mal. E. samú v otvorenom byte a opätovne odišla zo zariadenia bez upovedomenia pracovníkov. Za matkou chodili často pánske návštevy aj v nočných hodinách, čím rušili nočný pokoj. Matka nechávala mal. E. dlho plakať, niekedy aj hodinu a tvrdila, že tvrdo spí a nepočuje ju. Rovnako matka s maloletými deťmi zvykla prespať väčšiu časť dňa a nereagovali na výzvy, klopanie a búchanie na dvere a pod. Matka si vybavila zasielanie peňazí na svoj účet a prestala uhrádzať platby za poskytovanie sociálnych služieb v zariadení, teda za mesiac august neuhradila platbu v sume 135 €. Do tohto času stará matka maloletých detí uhrádzala platby pravidelne. Matka dostávala okrem iného z charity plienky a sunar pre deti, ktoré následne predávala. Matka sa psychicky zmenila a náhle znaky nepokoja, nervozity a agresivity sa zmenili na pokojnejšie správanie, avšak agresivitu preukazovala ku svojej spolubývajúcej, ktorú obviňovala z krádeže jej osobných vecí. Dňa 30.08.2021 bolo matke oznámené, že jej zmluva o poskytovaní sociálnej služby nebude predĺžená z dôvodu opakovaného porušovania Domového poriadku a zanedbávania riadnej starostlivosti o maloleté deti. Zmluva o poskytovaní sociálnej služby sa skončila matke ku dňu 31.08.2021. Matke bola ponúknutá možnosť nastúpiť do zariadenia núdzového bývania pre matky s deťmi, Zem detí, n.o. v Moldave nad Bodvou, s čím súhlasila. Sociálny pracovník zhodnotil, že správanie sa matky poukazuje na nedostatočnú starostlivosť o maloleté deti a na jej neusporiadany život. Dňa 03.09.2021 sa matka spoločne s maloletými deťmi za pomoci pracovníčok zariadenia presťahovala do zariadenia núdzového bývania s utajeným pobytom. Zo správy zariadenia zo dňa 09.11.2021 vyplýva, že matka opustila dňa 26.10.2021 zariadenie bez uvedenia dôvodu, pričom pred zariadením čakal otec detí. Sociálny pracovník zhodnotil starostlivosť matky o deti ako neuspokojivú. Pokiaľ nebola v kontakte s otcom maloletých detí, tak starostlivosť o maloleté deti bola zabezpečovaná, avšak s pomocou sociálnych pracovníčok a klientiek zariadenia. Matka si bez opýtania brala jedlo od iných klientiek, svojvoľne opúšťala zariadenie a vracala sa doň v neskorých nočných hodinách. Otec od prepustenia z ÚVV a ÚVTOS Košice, Floriánska 18, Košice, chodieval za matkou, aj napriek upozorneniam, že sa jedná o utajené bývanie a je to v rozpore s pravidlami. Kým iné klientky (mamičky) poskytovali matke maloletých detí pomoc, podporu a požičiavajú jej všetko čo potrebuje, tak je to podľa matky maloletých detí v poriadku. Avšak ak s tým nesúhlasia, je s nimi matka v konflikte. Matka maloletých detí nebola obľúbená v kolektíve zariadenia kvôli jej správaniu. Rovnako nedodržovala domový poriadok a mala problém s dodržiavaním pravidiel a upratovaním. Často sa zdržiavala s deťmi len v izbe a nechávala ich spať aj niekoľko hodín. Matka s maloletými deťmi opustila zariadenie núdzového bývania bez dôvodu a uhradenia platieb. V mesiaci november 2021 sa matka nastťahovala s partnerom a maloletými deťmi do bytu priateľa starej matky maloletých detí z otcovej strany. Jedná sa o jednoizbový byt na ulici B. M. XX N. E.. Do tohto bytu občas prichádzala stará matka maloletých detí z otcovej strany B. F., ktorá im vypomáhala so starostlivosťou o maloleté deti. Matka svoj náhly odchod zo zariadenia núdzového bývania vysvetlila tým, že chcela, aby bola celá rodina pohromade, a aby deti vyrastali s otcom, ktorému všetko odpustila, aj keď ju fyzicky napádal, a chcú ako rodina poskytovať riadnu starostlivosť o maloleté deti. Otec detí uviedol, že je pre neho obtiažne nájsť si prácu kvôli pandemickým opatreniam a záznamu v registri trestov. Rodičia

maloletých detí uviedli, že sa plánujú v decembri 2021 odsťahovať, v prípade ak sa im to nepodarí matka sa chcela opätovne vrátiť do krízového centra na Adlerovej ulici v Košiciach, avšak najprv musí uhradiť dlh, ktorý spôsobila svojim odchodom. Deti boli počas sociálneho zisťovania čisto oblečené. V mesiaci december 2021 sa rodina nachádzala na neznámom mieste, stará matka maloletých detí uviedla dňa 03.01.2022, že občas zabezpečí starostlivosť o staršie dievčatá, ale že nevie, kde sa rodina zdržiava, pretože dňa 15.12.2021 musela rodina opustiť domácnosť na Južnej triede 43 v Košiciach z dôvodu nadmerného užívania alkoholických nápojov, návykových látok, ako aj krádeže zo strany matky v bráne bytového domu. Dňa 03.01.2022 navrhovateľ kontaktoval matku na telefónnom čísle jej partnera, nakoľko jej rozbil jej mobilný telefón a uviedla, že sa nachádzajú v Prešove v penzióne Šariš. S rodičmi bolo dohodnuté spoločné stretnutie, na ktoré sa nedostavili. Zo správy ubytovne Šariš Prešov zo dňa 07.01.2022 vyplýva, že rodina s maloletými deťmi u nich bývala od 11.12.2021 a spočiatku nevykazovala znaky zanedbávania, avšak následne nastali problémy. Počas dňa sa rodičia často hádali, pričom maloleté deti sa pohybovali samé po objekte zariadenia. Opakovane v noci matka žiadala o pomoc personál z dôvodu fyzických útokov zo strany partnera, pričom musela byť privolaná aj policajná hliadka. Dňa 5.01.2022 rodina bez uvedenia dôvodu a uhradenia platieb za ubytovanie opustila penzión. Otec maloletých detí sa spoločne s mal. B. a D. mal nasťahovať ku svojej matke na Južnú triedu a matka s mal. E. mala odísť ku prastarej matke na sídlisko D. B.. Navrhovateľ ponúkol matke spoluprácu a vybavil jej ubytovanie v zariadení núdzového bývania na Adlerovej ulici v Košiciach s čím matka dňa 10.01.2022 pri osobnom pohovore súhlasila. Zatiaľ však ostala bývať u prastarej matky. Otec maloletých detí bol o tejto skutočnosti osobne informovaný a s touto možnosťou súhlasil, ale poprel žeby svoju partnerku fyzicky napádal, a uviedol že skôr na jej strane bolo použité fyzické násilie. Matka dňa 10.01.2022 podala žiadosť do zariadenia núdzového bývania na Adlerovej ulici v Košiciach, kde písomne uviedla, že bola zo strany partnera napadnutá. Matka bola poučená o potrebe lekárskej starostlivosti ako aj podania trestného oznámenia, čo odmietla. Dňa 13.01.2022 bolo navrhovateľom zistené, že rodičia neposkytli pravdivé informácie a rodina sa odo dňa 08.01.2022 nenachádza na Južnej triede 43 v Košiciach, ani u prastarej matky na sídlisku D. B., a matka rovnako nenastúpila s deťmi do zariadenia núdzového bývania na Adlerovej ulici v Košiciach. Navrhovateľ nemá vedomosť o mieste pobytu rodičov s maloletými deťmi, túto vedomosť nemajú ani príbuzní rodičov maloletých detí.

3. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súd rozhodol uznesením č.k. 11P/44/2021 – 47 zo dňa 18.1.2022, ktorým nariadil odovzdať maloleté deti: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, D. C., nar. X.XX.XXXX a E. C. (toho času G.), nar. XX.X.XXXX, bytom E. - F., do starostlivosti zariadenia: DORKA, n. o. Centrum pre obnovu rodiny Košice, Hemerkova 28, 040 23 Košice, počnúc dňom vydania tohto rozhodnutia a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej t. j. konania vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 11P/44/2021.

4. Kolízny opatrovník vo svojom vyjadrení doručenom súdu dňa 21.12.2022 uviedol, že dňa 24.11.2022 vykonal návštevu maloletých detí v Centre pre deti a rodiny Dorka, Hemerkova 28, Košice. Počas návštevy bola prítomná aj stará matka maloletých detí B. F., jej syn F. C. a jeho priateľka Daria Karolak. Maloletým priniesli omaľovánky, farbičky, sladkosti, ovocie. Deti boli spokojné, čisto oblečené. Následne bolo vykonané sociálne šetrenie na adrese Palárikova 20, Košice. Pani F. predložila tunajšiemu úradu zmluvu o krátkodobom nájme bytu v trvaní od 1.7.2022 do 30.6.2023. Maloleté deti strávili v domácnosti starej matky jeden týždeň, od 7.12.2022 do 14.12.2022. Počas pobytu vykonalo centrum opakované sociálne šetrenia v domácnosti, v domácnosti bolo navarené, upečená torta pre mal. D., domácnosť bola čistá, uprataná, oblečenie maloletých bolo vypraté. Centrum počas sociálnych šetrení nezaznamenalo žiadne nedostatky. Maloleté deti budú odo dňa 22.12.2022 do 27.12.2022 na povolenom vzdialení v domácnosti starej matky. Pediatrickú starostlivosť mal. deťom zabezpečuje G. C. O., B. X, F. N.. U maloletej D. sa vyskytujú častejšie výkyvy nálad, reč je menej zrozumiteľná, dokáže sa sústrediť len na niektoré činnosti, vývin u maloletej je potrebné rozvíjať. Vzhľadom k veku sa u maloletej vyskytuje detinské správanie, je nadmerne neposedná, obľubuje hru s bábikami a loptou. Mal. E. začala chodiť, bol jej odporúčaný vitamín D na dennej báze, vie povedať pár slov, postupne napreduje vo všetkých oblastiach, prekonala akútny zápal hrtana a priedušnice. U maloletej sa vyskytuje plačlivá nálada. Mal. Jasmína absolvovala vyšetrenie u pediatra a stomatóloga, užíva denne vitamín C a D, psychický, fyzický a sociálny vývin u maloletej je dôležité rozvíjať najmä v kognitívnej oblasti, reči a jemnej motorike a podporovať k samostatnosti. Obľubuje hru s panáčikmi a zvieratkami. Stará matka poskytla úrade tiež informácie o rodičoch maloletých detí, ktorí boli odsúdení na trest odňatia slobody. Matke bol uložený trest v trvaní 7 rokov a 8 mesiacov, otcovi 7 rokov a 4 mesiace. Matka sa o maloleté deti zaujíma telefonicky, posielala z väzby listy, taktiež prebehol videohovor matky s deťmi. Matka

maloletých dňa 25.4.2022 v telefonickom hovore uviedla, že súhlasí so zverením maloletých detí do starostlivosti „svokry“, avšak pod podmienkou, že si vezme všetky 3 mal. deti. Dňa 3.5.2022 matka P. Q. uviedla, že súhlasí, aby boli maloleté deti pani F. zverené, ale s podmienkou, že pani B. F. podstúpi psychologické vyšetrenie. V tomto rozhovore tvrdila, že pani F. v roku 2019 trpela akútnou psychózou a bola hospitalizovaná na psychiatrii. Na základe vyššie uvedených informácií úrad odporúča, aby súd v konaní o nariadenie náhradnej osobnej starostlivosti ustanovil súdneho znalca z odboru psychiatria, ktorý posúdi psychický stav pani B. F. a jej spôsobilosť prevziať starostlivosť o maloleté deti. Stará matka je o súdnom znalcovi informovaná a súhlasí s ním.

5. Konajúci súd lustráciou zistil, že stará matka maloletých detí podala na tunajšom súde návrh na zverenie maloletých detí do jej náhradnej osobnej starostlivosti, ktoré konanie sa vedie pod sp.zn. 11P/49/2022. Uznesením č.k. 11P/44/2021-101 zo dňa 1.7.2022 súd spojil na spoločné konanie veci vedené pod sp.zn. 11P/44/2021 a sp.zn. 11P/49/2022 tak, že tieto sa budú viesť pod sp.zn. 11P/44/2021.

6. Na pojednávaní konanom dňa 2.1.2023 matka súhlasila so zverením maloletých detí do osobnej starostlivosti svojej svokry, t.j. starej matky detí z otcovej strany. Otec maloletých so zverením detí do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky taktiež súhlasil. Kolízny opatrovník navrhol vykonať znalecké dokazovanie z oblasti psychiatrie za účelom zistenia, či je stará matka maloletých schopná sa o tri maloleté deti postarať.

7. Na základe uvedeného konajúci súd uznesením č.k. 11P/44/2021 – 250 zo dňa 28.2.2023 nariadil znalecké dokazovanie znalkyňou z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvie psychiatria za účelom vyšetrenia starej matky maloletých detí. V zmysle znaleckého posudku č. 29/2023 stará matka maloletých netrpí v súčasnosti duševnou chorobou. V minulosti (prelom 2019-2020 a 2020) sa v záťažových situáciách u nej vyskytli krátkotrvajúce epizódy psychotického charakteru, ktoré však plne odzneli. Pri dostatku podpory od sociálnej kurately a v prípade potreby aj ambulantnej liečbe sa zvyšuje pravdepodobnosť funkčného zvládnutia záťaže.

8. Podľa ust. § 45 ods. 1 až 8 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa. Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie. V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu. Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd. Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33. Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené,

nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd. Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

9. Podľa ust. § 46 ods. 1 Zákona o rodine, maloleté dieťa možno zveriť do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom.

10. Podľa ust. § 28 ods. 1, 2 Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä:

- a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa,
- b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
- c) správa majetku maloletého dieťaťa.

Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

11. Podľa ust. § 62 ods. 1 až 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

12. Na základe vykonaného dokazovania a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd dospel k záveru, že je v záujme všetkých troch maloletých detí, aby boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, ktorá je schopná a ochotná sa o maloleté deti postarať, pričom deti sú na prítomnosť starej matky zvyknuté, poznajú jej domáce prostredie. Na základe uvedených skutočností je v záujme maloletých detí, aby starostlivosť o ne bola zabezpečená najbližšou rodinou, a to matkou otca maloletých, s ktorou majú od narodenia vybudovaný dobrý vzťah. Matka v zmysle správy centra kontaktuje maloleté deti videohovorom približne raz mesačne, pričom dve staršie maloleté deti majú vytvorený dobrý vzťah aj s ňou, najmladšie dieťa vzhľadom na svoj vek situácii nerozumie. Vzhľadom na momentálnu situáciu, keď rodičia maloletých detí nemajú vytvorené podmienky riadnej starostlivosti o maloletých, nakoľko sa nachádzajú v ÚVTOS, je jednoznačne v záujme maloletých detí, aby starostlivosť o nich bola zabezpečená tak, že budú všetky tri zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, ktorá sa bude o ňu starať a zabezpečovať všetky ich potreby a ktorá má k tomu vytvorené vhodné podmienky.

13. Výživné zo strany matky i otca maloletej bolo určené v minimálnej miere, a v súlade s ust. § 62 ods. 3 Zákona o rodine z toho dôvodu, že pomery na strane matky i otca, ktorí sú nezamestnaní a toho času vo

výkone trestu odňatia slobody, neumožňujú, aby súd určil vyššie výživné zo strany matky i otca, pričom starí rodičia ani nepožadovali, aby súd určoval vyššie výživné. Takto určené výživné budú matka i otec povinní posielat' na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach.

14. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie na Mestský súd Košice v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, v troch písomných vyhotoveniach (§ 362 ods.1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods.1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť iba dôvodmi uvedenými v § 365 ods.1 CSP:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§62 ods.1 Civilného mimosporového poriadku, z. č.161/2015 Z.z., ďalej iba CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§62 ods.2 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.